

Єгор ШИХОВ,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 022 Дизайн
Науковий керівник: Наталія КОЛЕСНИК,
к. пед. н., доцентка, доцентка кафедри образотворчого
мистецтва та дизайну,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ДИЗАЙН ФІРМОВОГО СТИЛЮ ДЛЯ ПРОГРАМ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ТА УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Інклюзивне навчання є ключовою складовою сучасної освітньої системи, що спрямована на забезпечення рівних можливостей для всіх дітей, незалежно від їхніх індивідуальних потреб. Програми психолого-педагогічного супроводу є важливими інструментами для реалізації цих принципів. Водночас дизайн фірмового стилю таких програм відіграє вагомий роль у формуванні позитивного іміджу, зрозумілого й привабливого візуального образу.

Конвенцію ООН «Про права дитини» називають «Світовою конституцією прав дитини». З моменту ратифікації відповідною державою Конвенція стає складовою національного законодавства. Ратифікація Конвенції означає, що уряди беруть на себе зобов'язання забезпечити дитині зростання у безпечних та сприятливих умовах, маючи доступ до високоякісної освіти та охорони здоров'я, а також високий рівень життя [2].

Інклюзивна освіта, яка понад 50 років є світовою тенденцією, спрямована на соціалізацію дітей з особливими освітніми потребами, забезпечуючи їм можливість стати повноправними членами суспільства. Законодавство країн із найрозвиненішими підходами до інклюзії, таких як Канада, Швеція, США, Велика Британія та інші, зосереджене на підтримці інклюзивного навчання з кінця 1960-х років. У цьому контексті важливу роль відіграє дизайн фірмового стилю програм психолого-педагогічного супроводу, який сприяє їхній впізнаваності, формуванню довіри та створенню дружнелюбної й професійної атмосфери через використання гармонійних графічних елементів, кольорової палітри, шрифтів і логотипів.

Розвиток інклюзивної форми навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку розглянуто у працях вчених: В. Бондаря, В. Гладуша, А. Колупаєвої, І. Кузави, М. Матвєєвої, С. Миронової, В. Панка, Т. Сак, В. Синьова, О. Таранченко, Н. Тарнавської, В. Тищенко, А. Шевцова та ін., де розкрито особливості впровадження інклюзивного навчання в системі

національної освіти; представлено теоретико-експериментальну модель інклюзивної освіти, окреслено сутність сучасних технологій практичної реалізації системи інклюзивної освіти, спрямованих на корекцію розвитку та соціалізацію дошкільників із порушеннями психофізичного розвитку.

Аналіз наукових досліджень в аспекті нашої проблеми передбачає розглянути основні елементи фірмового стилю: *логотип* (логотип має бути простим, доступним для розуміння старшими дошкільниками та молодшими школярами. Наприклад, можна використати стилізовані образи дітей, символи допомоги або розвитку), *кольорова палітра* (важливо обирати кольори, які викликають позитивні емоції. Теплі тони, як-от жовтий, зелений і блакитний, асоціюються зі спокоєм, надією та підтримкою), *шрифти* (легкочитабельні шрифти забезпечують зручність сприйняття. Для дітей варто використовувати шрифти із закругленими формами, що мають асоціацію з дружелюбністю), *графічні елементи* (візуальні образи можуть включати ілюстрації, які передають тему співпраці, навчання та розвитку).

Для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку важливими є такі складові як доступність, емоційна нейтральність, універсальність в оформленні презентаційних матеріалах засобами дизайну для інклюзивних програм. Так, доступність виражається через те, що всі матеріали мають бути зрозумілими для різних аудиторій, зокрема дітей із порушеннями зору чи когнітивними особливостями.

Логіка дослідження передбачає розглянути такий стан як емоційна нейтральність. Важливим є в аспекті представленої проблеми уникати образів, які можуть викликати тривожність або негативні емоції. Зазначимо, що універсальність дизайну має враховувати мультикультурний контекст та потреби різних соціальних груп.

На нашу думку, гармонійний та продуманий фірмовий стиль підтримує довіру до програми, сприяє залученню аудиторії та допомагає формувати відчуття єдності. Для програм інклюзивного навчання це особливо важливо, адже вони спрямовані на створення сприятливого середовища для всіх учасників освітнього процесу.

Цифрове мистецтво, як творчий процес, використовує інноваційні інструменти для створення художніх образів, які не лише відображають авторське бачення світу, а й формують ефективні канали комунікації з навколишнім середовищем. Цей підхід має особливу цінність у розробці дизайну фірмового стилю для програм психолого-педагогічного супроводу інклюзивного навчання старших дошкільників та учнів початкової школи. Завдяки цифровому дизайну можна підкреслити чіткі риси таких програм, створити емоційно привабливий візуальний образ і сприяти глибокому сприйняттю їхніх основних ідей, що, у свою чергу, впливає на формування свідомості й соціалізацію дітей з особливими освітніми потребами [3, с. 129].

Створення фірмового стилю – це захоплююче та складне завдання для графічного дизайнера й вимагає практичних дизайнерських умінь та навичок та творчої ініціативи, а також розуміння маркетингу та споживчої поведінки [1]. У

контексті інклюзивного навчання фірмовий стиль відіграє особливу роль, адже його елементи – логотип, кольорова палітра, шрифти та графічні образи – спрямовані на створення атмосфери відкритості, прийняття та співпраці. Наприклад, м'які кольорові рішення, що асоціюються зі спокоєм і доброзичливістю, можуть сприяти емоційному комфорту дітей, зокрема тих, які мають особливі освітні потреби. Окрім емоційної складової, фірмовий стиль допомагає встановити чітку ідентифікацію програми серед численних інших ініціатив, підкреслюючи її унікальність і значущість. Це формує відчуття єдності серед учасників освітнього процесу, забезпечуючи спільну мету – створення сприятливого середовища для навчання та розвитку кожної дитини.

Загалом, гармонійний фірмовий стиль стає містком між ідеєю інклюзивності та її практичною реалізацією, допомагаючи ефективно передавати ключові цінності програми через візуальні рішення, які сприймаються інтуїтивно і легко. Він сприяє розвитку соціально відповідального середовища, яке підтримує всіх учасників навчального процесу та сприяє їхній інтеграції у спільноту.

Отже, дизайн фірмового стилю є невід'ємною частиною реалізації психолого-педагогічного супроводу інклюзивного навчання. Правильний підхід до розробки стилю забезпечує не лише естетичну привабливість, але й функціональність, яка сприяє ефективній комунікації та популяризації ідей інклюзії.

Список використаних джерел

1. Catharine Slade-Brooking. *Creating a BrandIdentity*. Quercus. 2016. 160 с.
2. Hladush V., Krška P., Hloba A. Pedagogical conditions for the development of diagnostic competence of futures pecial education teacher. *AIP ConferenceProceedings*. 2022. Vol. 2647, № 040056.
3. Kolesnyk N., Piddubna O., Polishchuk O., Shostachuk T., Breslavska H. Digital artindesigninganartisticimage. *AD ALTA: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH*. 2022. Vol. 12, № 2. P. 128-133.